

รายวิชาสังคมศึกษา
รหัสวิชา สด๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ครูผู้สอน

ครูวรพรรณ ศรีอรุณ

ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

บอกการใช้แผนที่กายภาพของจังหวัดได้
และบอกลักษณะของจังหวัดจากการดูแผนที่กายภาพได้

๒.

สืบค้นและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในแผนที่
กายภาพจังหวัดที่กำหนดได้

๓.

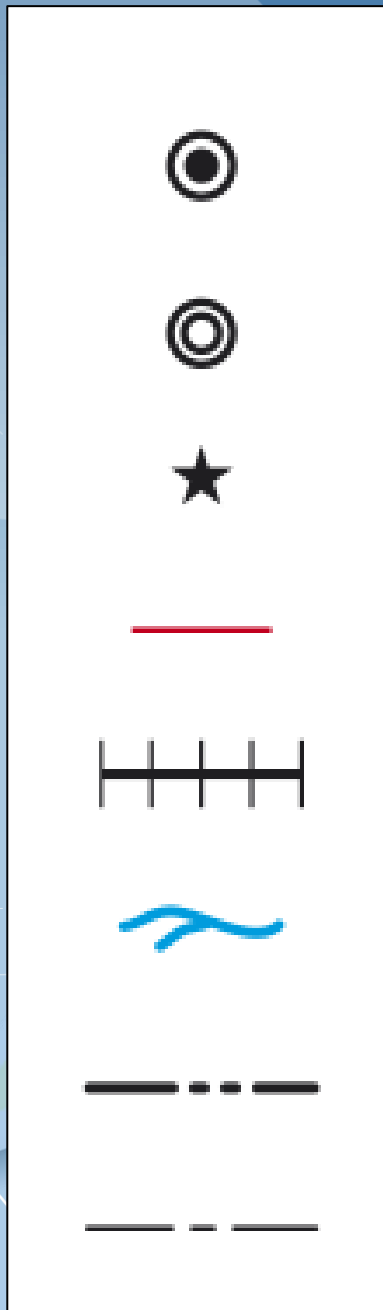
ตระหนักและเห็นความสำคัญของแผนที่กายภาพจังหวัด

คำถามชวนคิด

ส่วนใหญ่ นักเรียนจะเคยเห็นภาพนี้ที่ใด
และเราจะเรียกภาพนี้ว่าอะไร

ส่วนใหญ่มจะเห็นในแผนที่
เราจะเรียกภาพนี้ว่าสัญลักษณ์ของแผนที่

แผนที่กายภาพจังหวัด

แผนที่

เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่แสดง
ลักษณะของพื้นผิวโลกลงบน
วัสดุแบนราบด้วยการย่อขนาด
ให้เล็กลงโดยใช้มาตราส่วน
และใช้สัญลักษณ์แทน
สิ่งที่มีอยู่จริงบนพื้นผิวโลก

การใช้แผนที่

การอ่านสัญลักษณ์ ในแผนที่

สัญลักษณ์

⊙	ที่ตั้งจังหวัด
◎	ที่ตั้งอำเภอ
★	สถานที่สำคัญ
—	ถนน
	ทางรถไฟ
~	แม่น้ำ
----	เส้นอาณาเขตจังหวัด
----	เส้นอาณาเขตอำเภอ

ผู้ใช้แผนที่ต้องมีความเข้าใจ
เกี่ยวกับสัญลักษณ์ในแผนที่

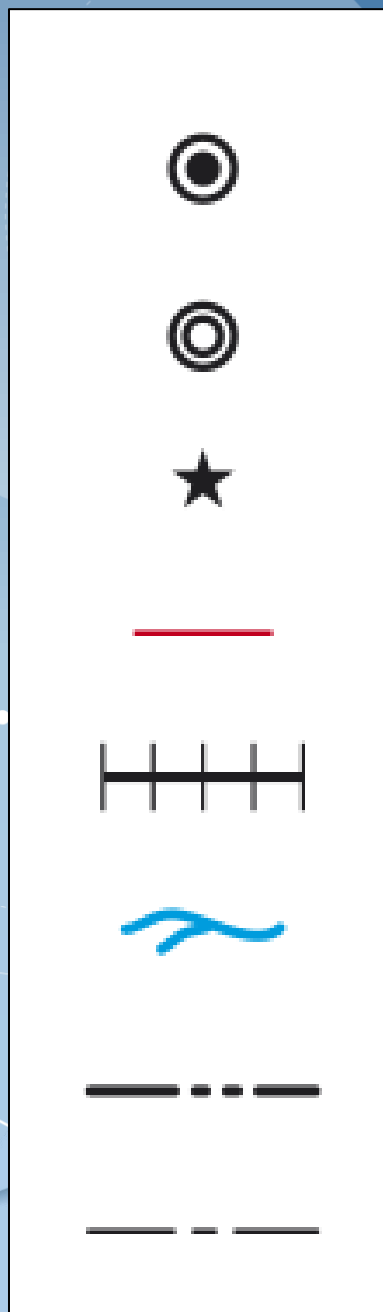
แผนที่ภูมิประเทศจังหวัดลพบุรี

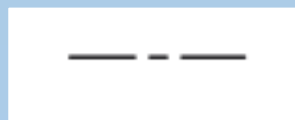
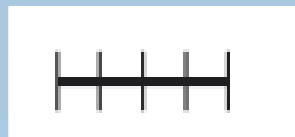
0 5 10 15 กม.

ภูเขา	ที่ราบและเนินเขา
ที่ราบ	แม่น้ำ

ให้นักเรียนโยงเส้นสัญลักษณ์ที่มี
ความสัมพันธ์กับกรอบความให้ถูกต้อง

ทางรถไฟ

แม่น้ำ

เส้นอาณาเขตอำเภอ

ถนน

ที่ตั้งอำเภอ

ที่ตั้งจังหวัด

เส้นอาณาเขตจังหวัด

สถานที่สำคัญ

การใช้แผนที่

การหาระยะทาง
จากแผนที่

การหาระยะทางจากแผนที่

ขั้นที่ ๑ วัดระยะทางในแผนที่
โดยกำหนดจุด ๒ จุด
ซึ่งเป็นสถานที่ที่เราต้องการ
ทราบระยะทางลงในแผนที่

การหาระยะทางจากแผนที่

ขั้นที่ ๒ นำกระดาษไปวางทับ
ที่จุดทั้ง ๒ จุด และลอกจุดลง
บนกระดาษ

การหาระยะทางจากแผนที่

ขั้นที่ ๓ นำกระดาษไปเทียบกับ
มาตราส่วน และอ่านค่าที่ได้ซึ่ง
เป็นระยะห่างของสถานที่นั้น
ตามความจริงบนพื้นผิวโลก

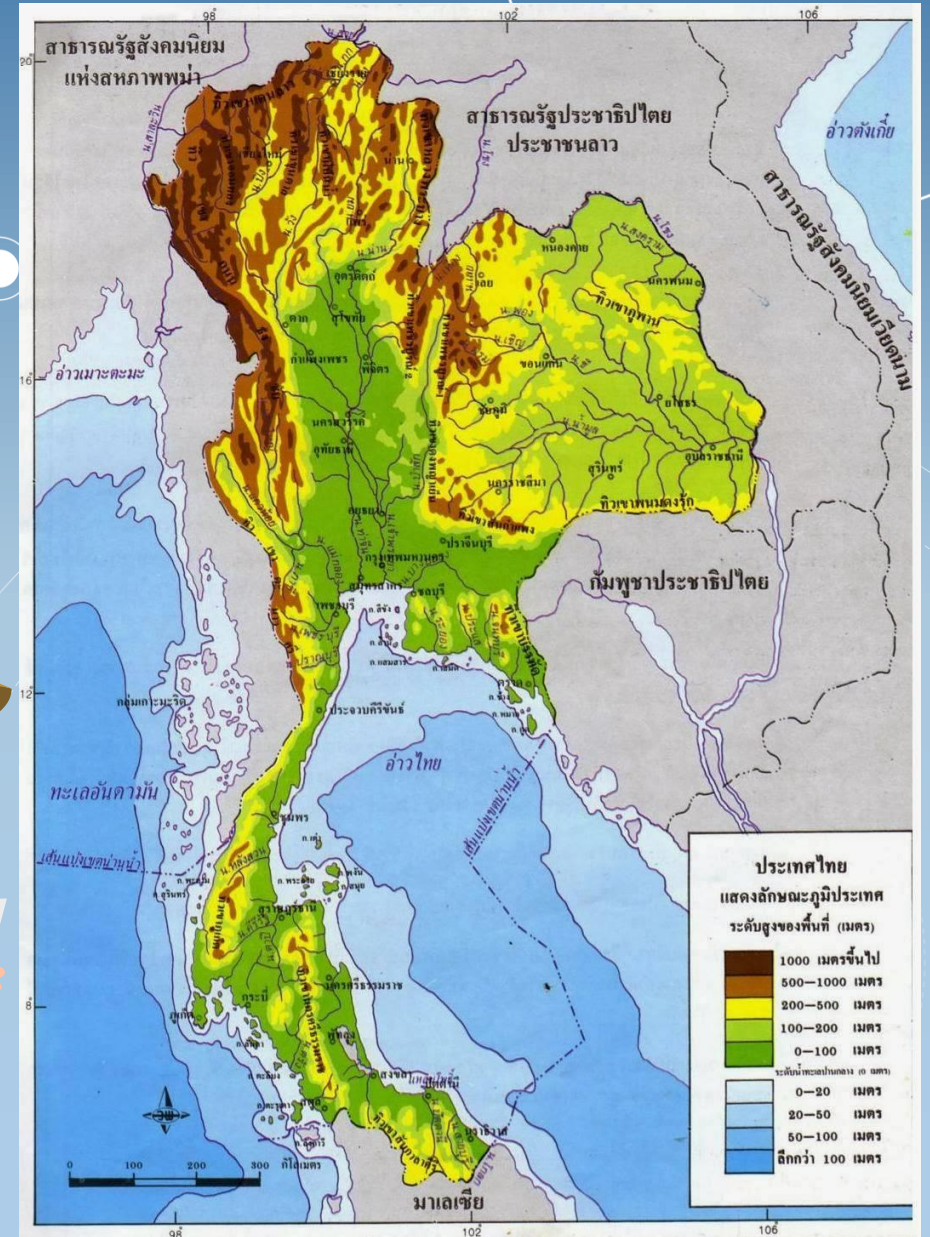

นักเรียนเคยใช้แผนที่กายภาพ
ศึกษาข้อมูลในจังหวัด
??
ของตนเองหรือไม่

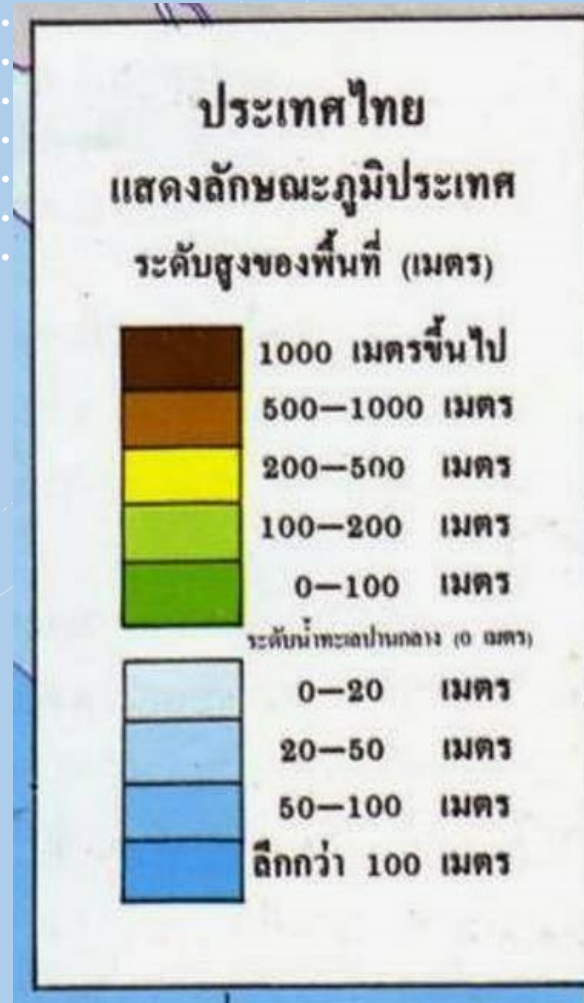
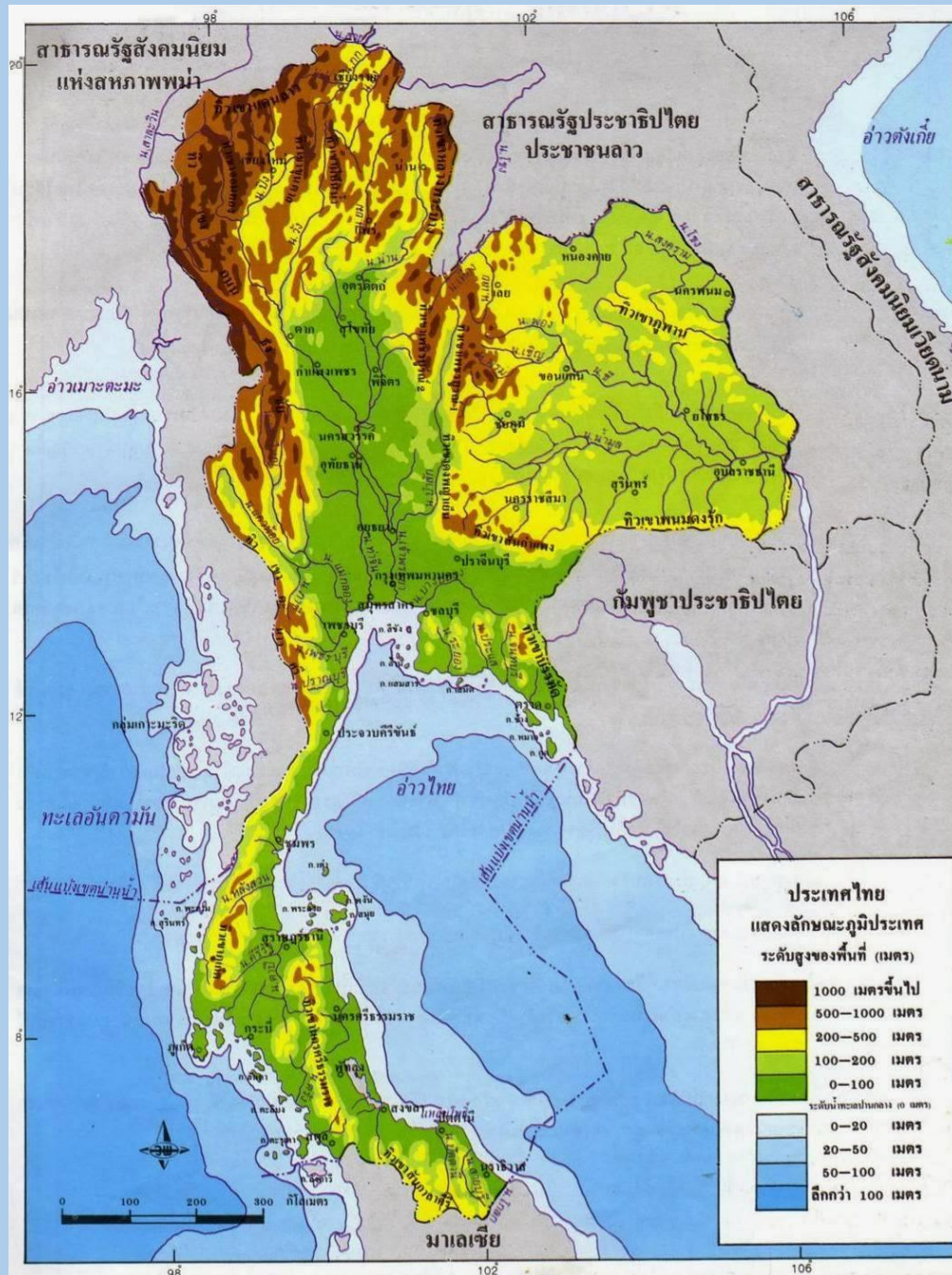

แผนที่กายภาพแสดงให้เห็นถึง
ลักษณะทางกายภาพของภูมิประเทศ
หรือแหล่งน้ำพร้อมกับภูมิประเทศ
และระดับความสูง

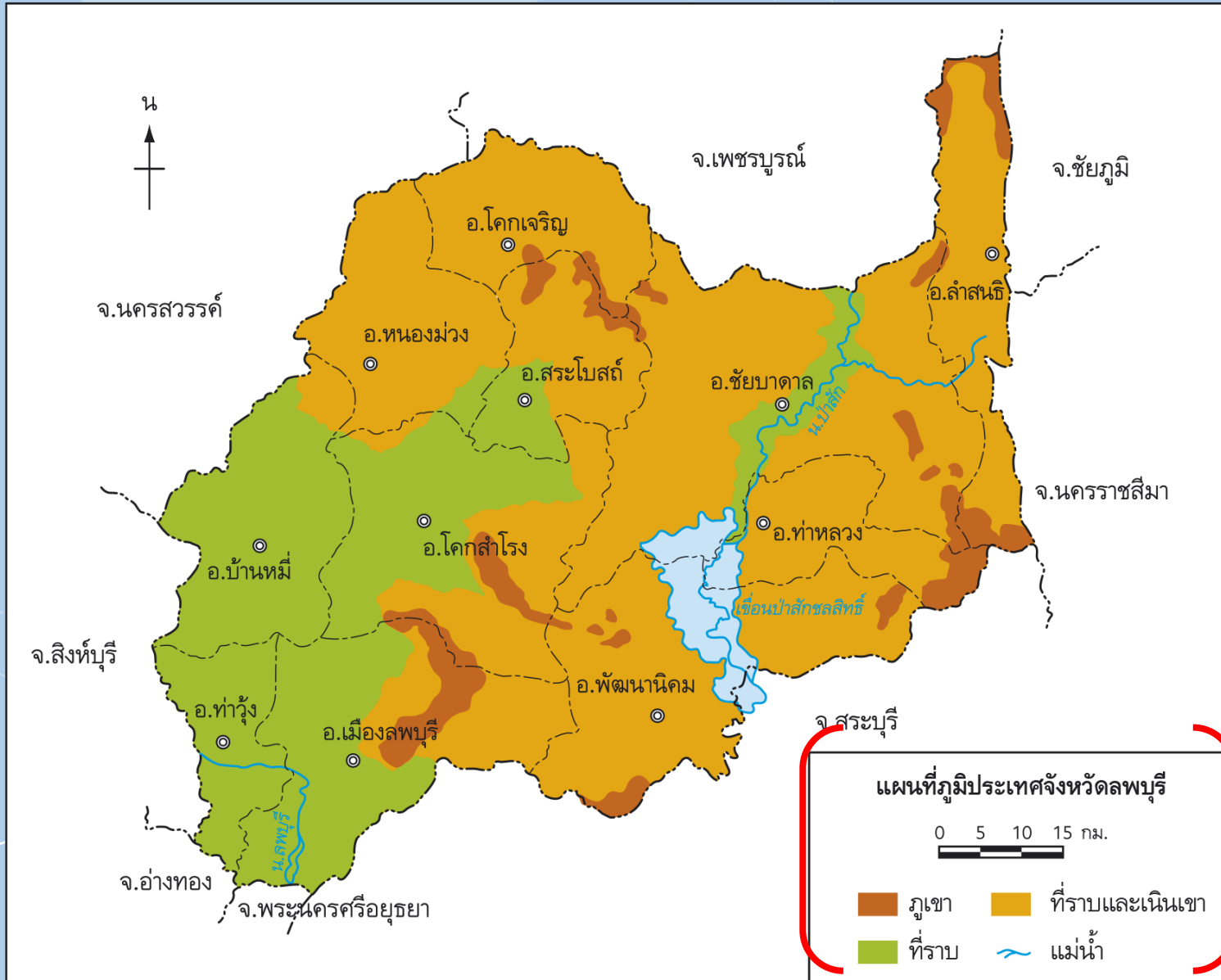
เราจะต้องมีความเข้าใจ
เกี่ยวกับสัญลักษณ์ในแผนที่

ตัวอย่าง แผนที่กายภาพของจังหวัด

กิจกรรม

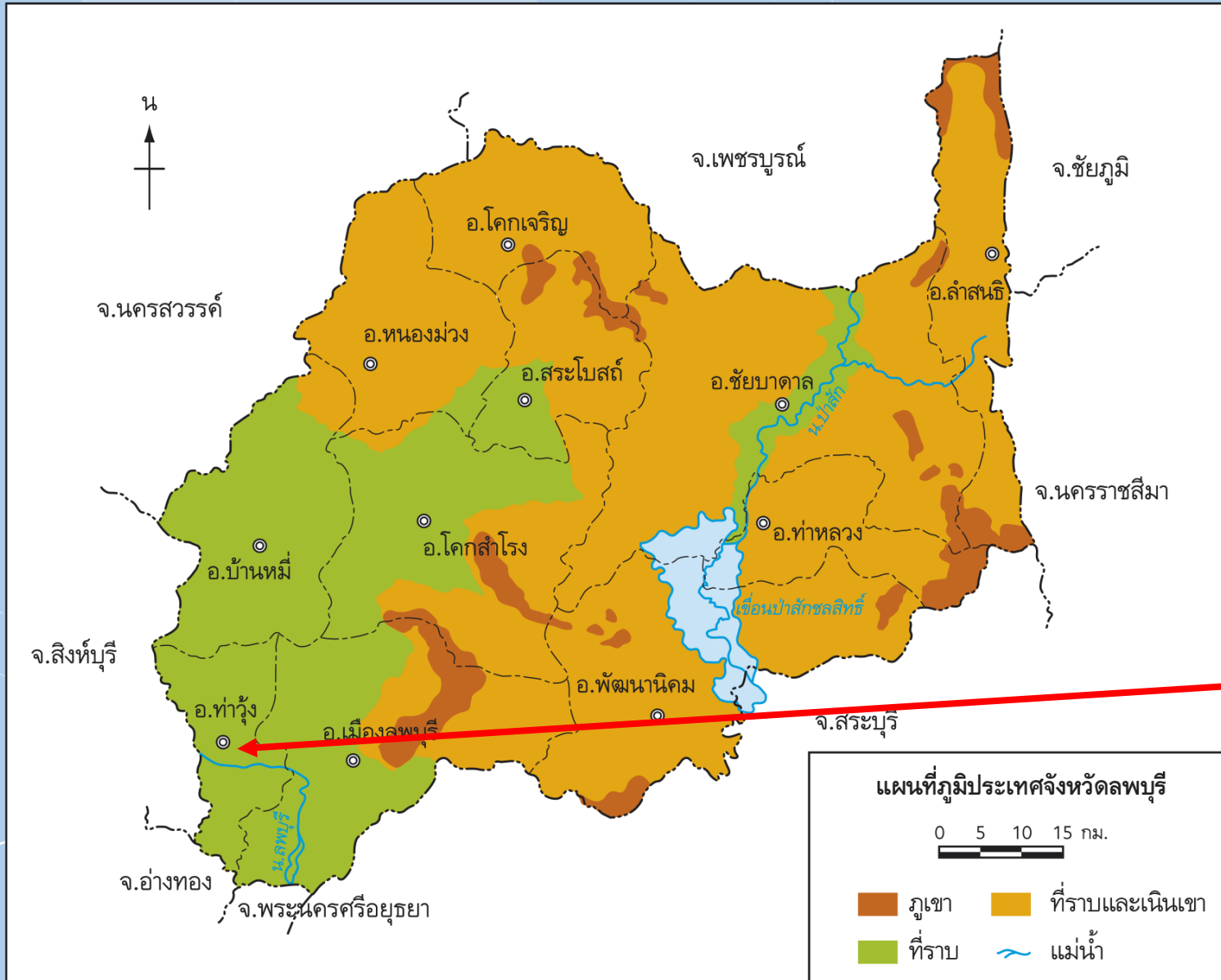
ดูแผนที่กายภาพ

??

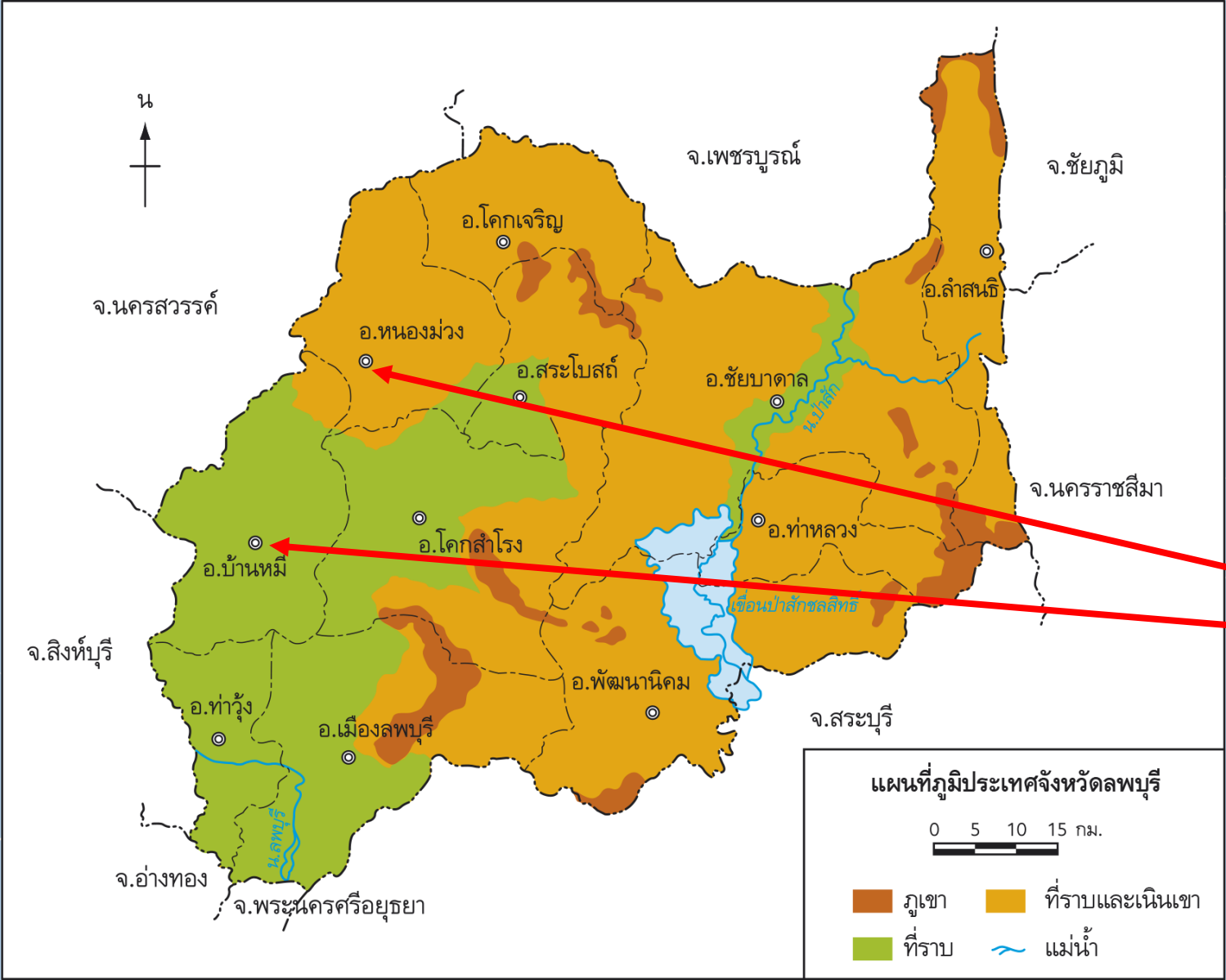
บอกลักษณะของจังหวัด

จากแผนที่กายภาพ อำเภอใด
มีลักษณะภูมิประเทศเป็น
พื้นที่ราบแบบเดียว

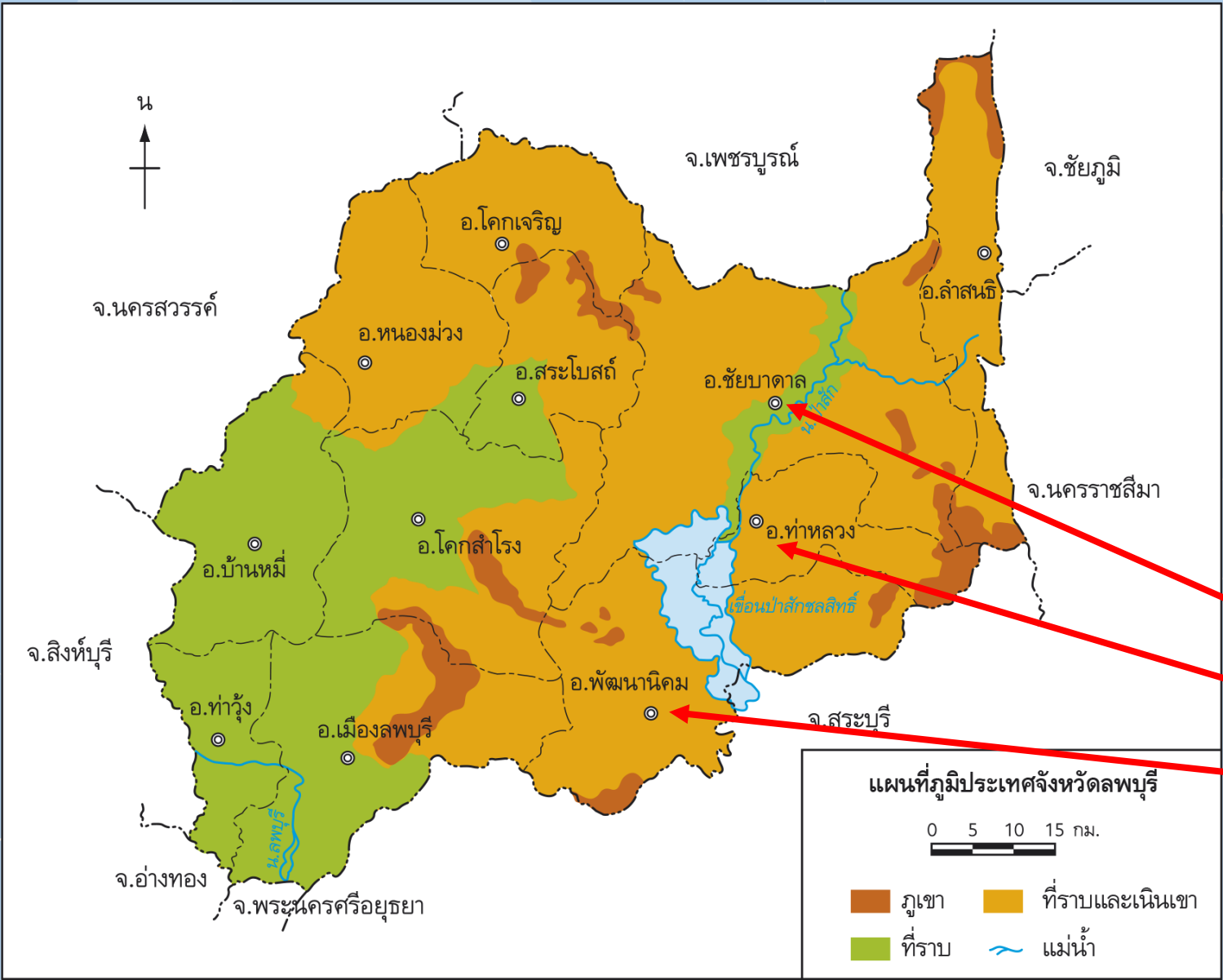

จากแผนที่กายภาพมีอำเภอ
ใดบ้างมีลักษณะภูมิประเทศ
ที่เป็นที่ราบและเนินเขา
และเป็นที่ราบ

จากแผนที่กายภาพ
อำเภอใดบ้างมีแม่น้ำ
ไหลผ่านและมีเขื่อนอยู่ในพื้นที่

๕
แผนปฏิบัติการ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนดูแผนที่กายภาพและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ ในแผนที่กายภาพจังหวัดที่กำหนดได้
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่องแผนที่กายภาพจังหวัด
๓. นักเรียนที่ครูสุ่มออกมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนดูแผนที่กายภาพและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในแผนที่กายภาพจังหวัดที่กำหนดได้
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่องแผนที่กายภาพจังหวัด
๓. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม
๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

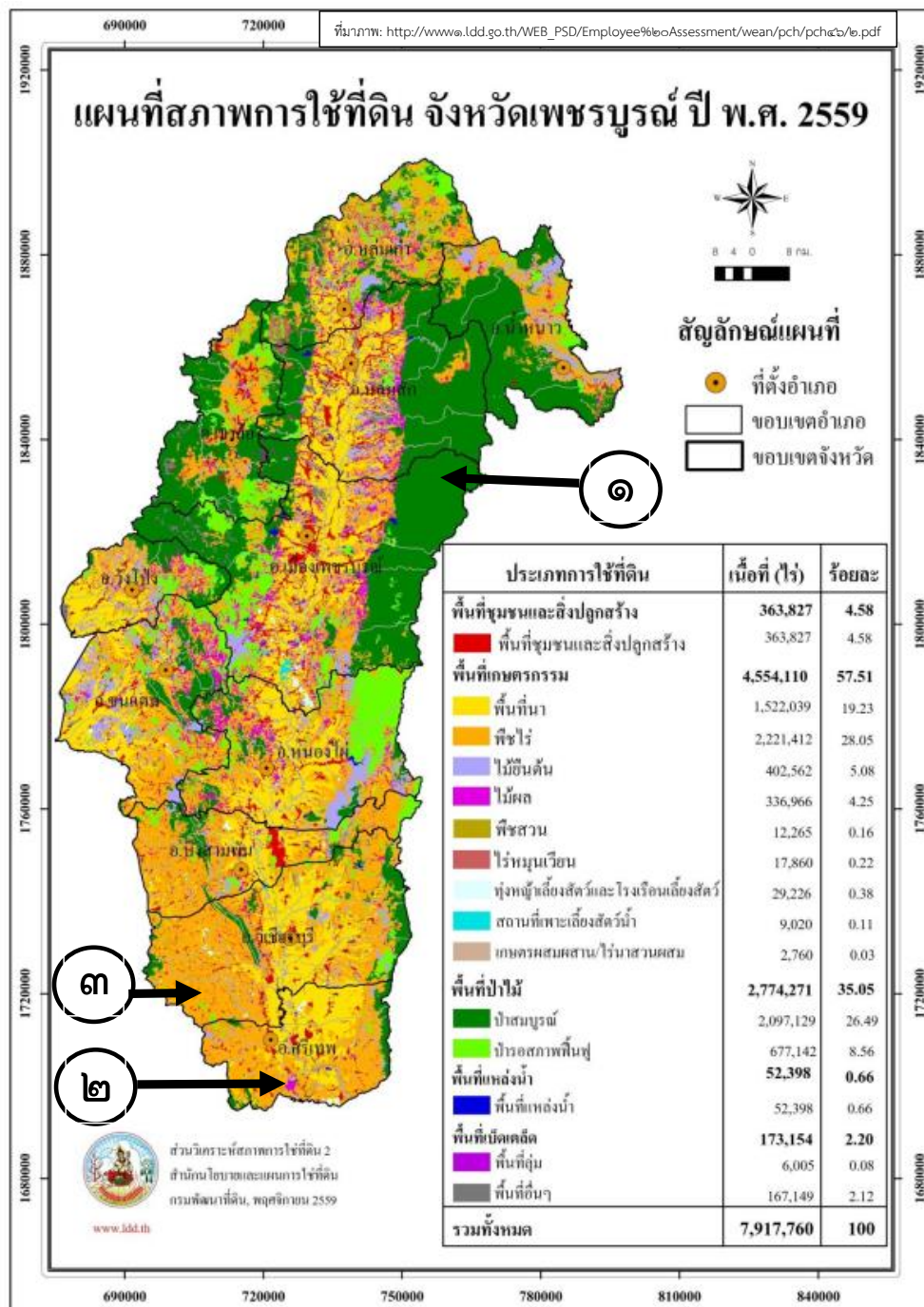

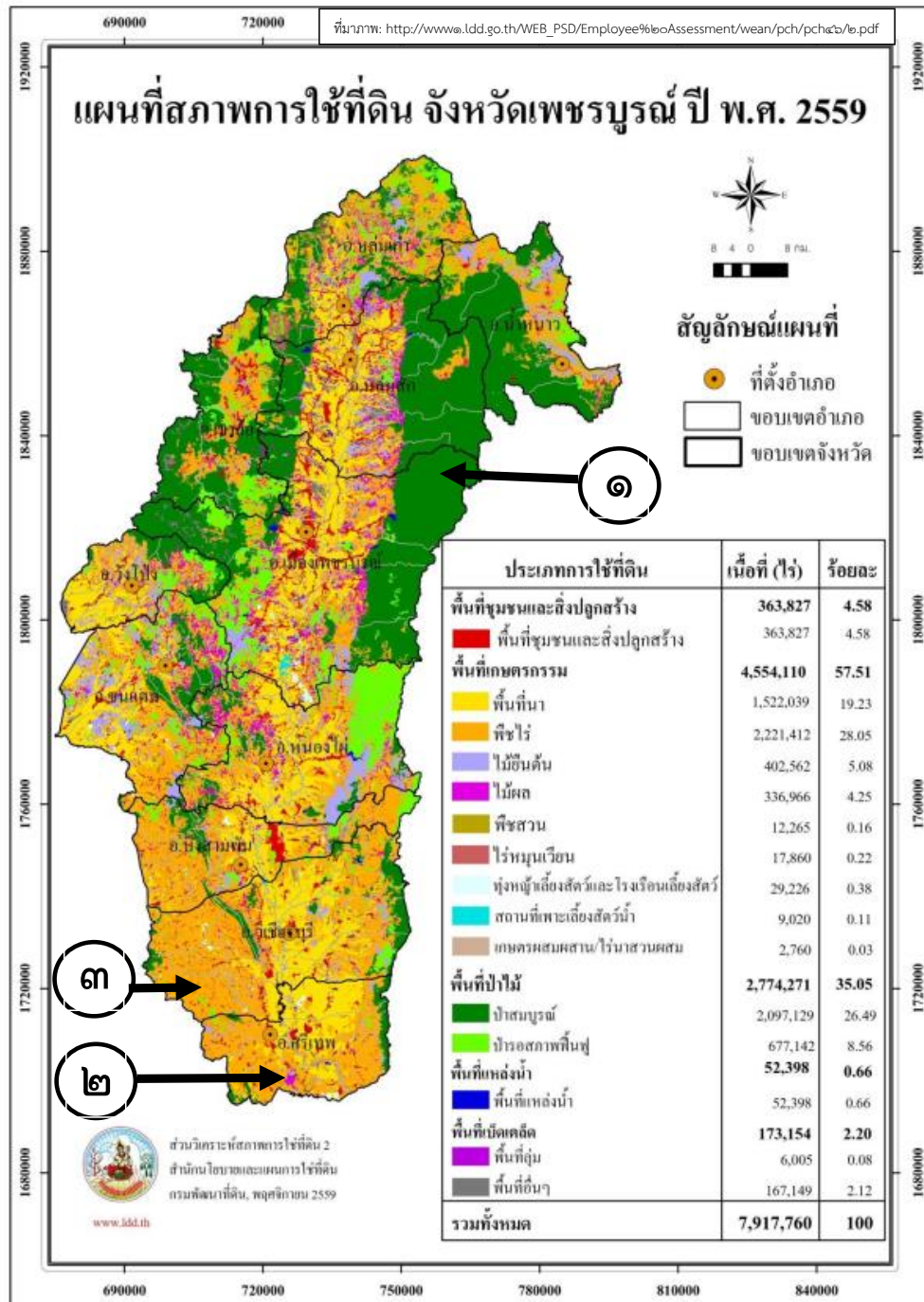
ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูแผนที่กายภาพจังหวัด
แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. จากภาพเป็นแผนที่ของจังหวัดใด

ตอบ _____

๒. จากภาพเป็นแผนที่เกี่ยวกับอะไร

ตอบ _____

๓. หมายเลข ๑ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ _____

๔. หมายเลข ๒ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

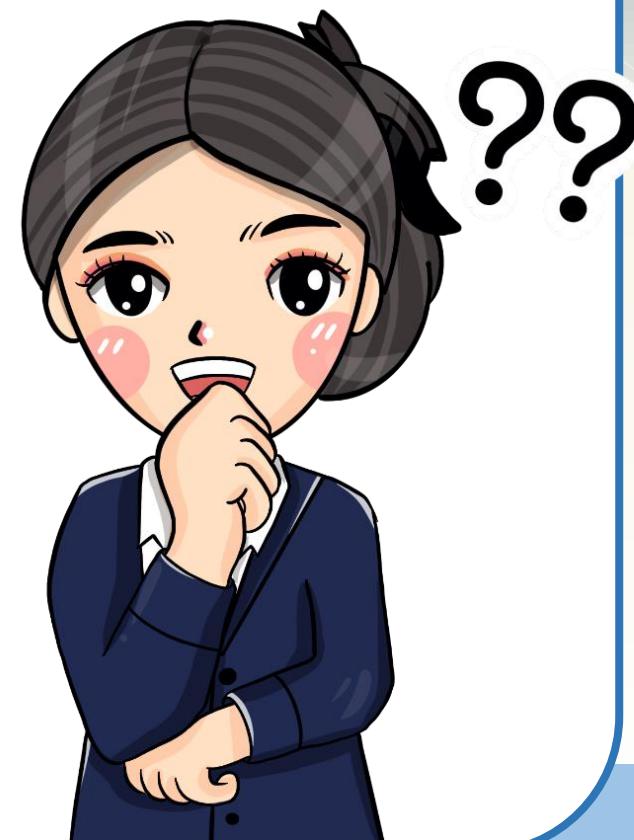
ตอบ _____

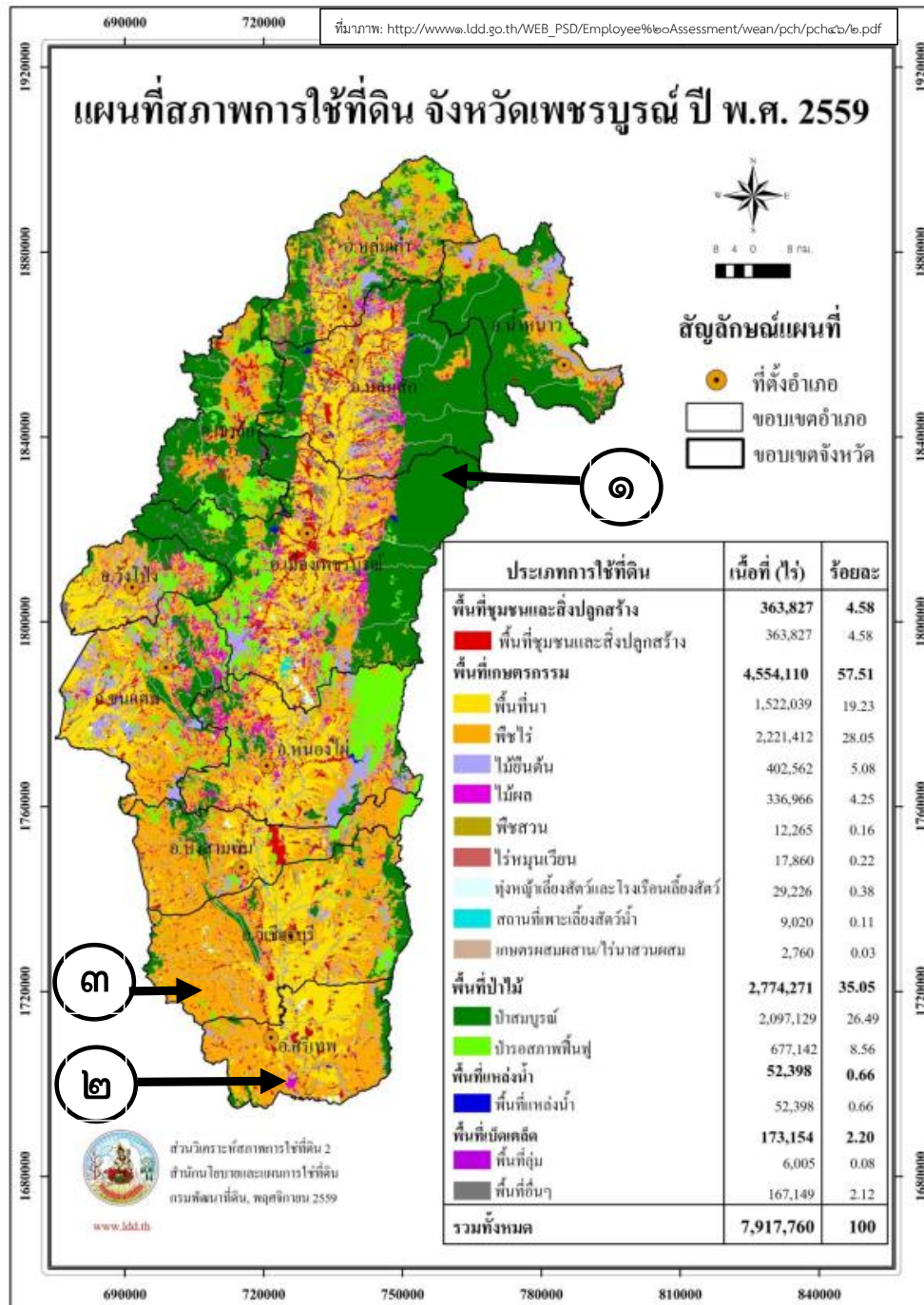
๕. หมายเลข ๓ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ _____

เฉลยใบงานที่ ๑๑
เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด

๑. จากภาพเป็นแผนที่ของจังหวัดใด

ตอบ จังหวัดเพชรบูรณ์

๒. จากภาพเป็นแผนที่เกี่ยวกับอะไร

ตอบ แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์

๓. หมายเลข ๑ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ ป่าสมบูรณ์

๔. หมายเลข ๒ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ พื้นที่ลุ่ม

๕. หมายเลข ๓ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ พืชไร่

สรุปบทเรียน

เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด

แผนที่กายภาพจังหวัด

การศึกษาเรื่องแผนที่ทางกายภาพ
ทำให้เราสามารถอ่านแผนที่
และรู้ตำแหน่งของสถานที่ต่าง ๆ ได้

แผนที่กายภาพจังหวัด

แนวทางการใช้แผนที่เพื่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เช่น
ใช้ในการเดินทาง ใช้ในการวางแผน
ในการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ : มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด

เรื่อง แหล่งทรัพยากรและ สถานที่สำคัญของจังหวัด

